

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1989-1990**

27 FEBRUARI 1990

Ontwerp van wet strekkende tot wijziging van de artikelen 263 en 366 van het Gerechtelijk Wetboek

Voorstel van wet tot wijziging van de artikelen 263 en 366 van het Gerechtelijk Wetboek

VERSLAG

**NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE UITGEBRACHT
DOOR DE HEER ARTS**

De Commissie voor de Justitie heeft dit ontwerp onderzocht tijdens haar vergadering van 30 januari 1990.

I. Bespreking

De Minister wijst erop dat de begroting van 1990 in een bedrag voorziet om dit voorstel te kunnen verwezenlijken. Er moet eveneens worden onderstreept dat

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de heren Lallemand, voorzitter; Baert, Barzin, Cerexhe, Collignon, Crucke, de Seny, Erdman, Henrion, mevr. Herman-Michielsens, de heren Minet, Moureaux, Pataer, Stroobant, Suykerbuyk, mevr. Truffaut, de heren Van Rompaey, Verhaegen en Arts, rapporteur.

2. Plaatsvervangers : de heren Bayenet, Seeuws en Weyts.

3. Andere senator : de heer Desmedt.

R. A 14882*Zie :*

Gedr. St. van de Senaat :

798-1 (1989-1990) : Ontwerp van wet.

337-1 (B.Z. 1988) : Voorstel van wet.

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1989-1990**

27 FEVRIER 1990

Projet de loi modifiant les articles 263 et 366 du Code judiciaire

Proposition de loi modifiant les articles 263 et 366 du Code judiciaire

RAPPORT

**FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR M. ARTS**

La Commission de la Justice a examiné le présent projet au cours de sa réunion du 30 janvier 1990.

I. Discussion

Le Ministre signale qu'un crédit est prévu au budget de 1990 pour pouvoir réaliser ce projet. Il y a également lieu de souligner que l'article 3 a été retiré de la

Ont participé aux travaux de la Commission :

1. Membres effectifs : MM. Lallemand, président; Baert, Barzin, Cerexhe, Collignon, Crucke, de Seny, Erdman, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Minet, Moureaux, Pataer, Stroobant, Suykerbuyk, Mme Truffaut, MM. Van Rompaey, Verhaegen et Arts, rapporteur.

2. Membres suppléants : MM. Bayenet, Seeuws et Weyts.

3. Autre sénateur : M. Desmedt.

R. A 14882*Voir :*

Documents du Sénat :

798-1 (1989-1990) : Projet de loi.

337-1 (S.E. 1988) : Proposition de loi.

men bij de bespreking in de Kamercommissie het derde artikel van het voorstel heeft laten wegval- len omdat intussen door de wijziging van de wet van 4 januari 1989 dit reeds achterhaald was, zodanig dat de door de Kamer aangenomen tekst uit twee artike- len bestaat.

Met betrekking tot artikel 1 vragen meerdere leden of de Koning nog bevoegd is om het onderwijs — en dus diploma's — gelijkwaardig te verklaren.

Een ander lid vraagt of de techniek voorzien in het ontwerp onder artikel 1 vervangend het artikel 263, § 2, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek al bij andere gelegenheden is toegepast.

De Minister antwoordt hetgeen volgt:

I. Wat de bevoegdheid van de Koning betreft om diploma's gelijkwaardig te verklaren:

In talrijke bepalingen van het positief recht wordt verwezen naar een gelijkwaardigheidsverklaring door de Koning.

Bijvoorbeeld:

1° Artikel 263, § 1, 2°: griffier-hoofd van de griffie bij het vrederecht of de politierechtbank.

2° Artikel 263, § 2, 2°: griffier bij het vrederecht of bij de politierechtbank.

3° Artikel 263, § 3, 2°: klerk-griffier bij de boven- vermelde rechtbanken.

4° Artikel 265, § 1, 2°: griffier bij de rechtbank van eerste aanleg, bij de arbeidsrechtbank of bij de recht- bank van koophandel.

5° Artikel 265, § 2, 2°: klerk-griffier bij de boven- vermelde rechtbanken.

6° Artikel 269, § 2, 2°: klerk-griffier bij het Hof van Cassatie.

7° Artikel 270, 2°: opsteller bij de griffie.

8° Artikel 271, 2°: beambte bij de griffie.

9° Artikel 274, 2°: secretaris bij het parket.

10° Artikel 275, 2°: adjunct-secretaris.

11° Artikel 280, 2°: klerk-secretaris bij het parket.

De wetten van 18 juni 1869 op de rechterlijke orga- nisatie bevatten reeds soortgelijke bepalingen. De bedoeling van de wetgever is duidelijk: een ministe- rieel besluit is niet voldoende om de gelijkwaar- digheid vast te stellen. Daartoe moet een koninklijk besluit worden genomen. Dit betekent niet dat de Koning een bijzondere bevoegdheid op onderwijs- gebied zou hebben, maar enkel dat hij bevoegd is om voor bepaalde benoemingen de gelijkwaardigheid vast te stellen.

proposition lors de la discussion en Commission de la Chambre, parce qu'il était déjà dépassé du fait de la modification de la loi du 4 janvier 1989, de telle sorte que le texte adopté par la Chambre se compose de deux articles.

Au sujet de l'article 1er, plusieurs membres deman- dent si le Roi est encore habilité à déclarer les études — et donc les diplômes — équivalents.

Un autre membre demande si la technique prévue à l'article 1er du projet, qui remplace l'article 263, § 2, 2°, du Code judiciaire, a déjà été appliquée en d'au- tres occasions.

Le Ministre répond comme suit:

I. En ce qui concerne la compétence du Roi pour les déclarations d'équivalence de diplômes:

De nombreuses dispositions de droit positif font état de l'existence d'une déclaration d'équivalence pour le Roi.

A titre d'exemple:

1° Article 263, § 1er, 2°: greffier chef de greffe de la justice de paix ou du tribunal de police.

2° Article 263, § 2, 2°: greffier à la justice de paix ou au tribunal de police.

3° Article 263, § 3, 2°: commis-greffier des tribu- naux précités.

4° Article 265, § 1er, 2°: greffier au tribunal de pre- mière instance, au tribunal du travail ou au tribunal du commerce.

5° Article 265, § 2, 2°: commis-greffier des tribu- naux précités.

6° Article 269, § 2, 2°: commis-greffier à la Cour de cassation.

7° Article 270, 2°: rédacteur de greffe.

8° Article 271, 2°: employé de greffe.

9° Article 274, 2°: secrétaire de parquet.

10° Article 275, 2°: secrétaire adjoint.

11° Article 280, 2°: commis-secrétaire de parquet.

On observera que les lois d'organisation judiciaire du 18 juin 1869 contenaient déjà des dispositions similaires. La volonté du législateur est claire: un arrêté ministériel ne suffit point pour établir l'équiva- lence. Il faut donc un arrêté royal. Celui-ci ne signifie pas que le Roi aurait une compétence particulière dans le cadre de l'enseignement, sa seule compétence étant d'établir l'équivalence pour des nominations déterminées.

Zo heeft bijvoorbeeld de Minister van Justitie een lijst laten opstellen van de niet-universitaire instellingen voor hoger onderwijs teneinde substituten van de procureur des Konings gespecialiseerd in fiscale aangelegenheden te kunnen benoemen, ingevolge de wet van 4 augustus 1986 houdende fiscale bepalingen. Bij koninklijk besluit van 3 december 1986 is de lijst opgesteld van de niet-universitaire instellingen voor hoger onderwijs die diploma's uitreiken waaruit een specialisering in het fiscaal recht blijkt. Dit koninklijk besluit werd opgesteld door de studiediensten van het departement nadat inlichtingen ingewonnen werden bij de overheden die bevoegd zijn voor het onderwijs.

Besluit:

De bevoegdheden die aan de Gemeenschappen zijn overgedragen, hebben niets veranderd aan de bedoeling van de wetgevers: die aangelegenheden moeten bij koninklijk besluit worden geregeld en de Minister van Justitie is bevoegd.

De centrale Staat behoudt trouwens bevoegdheden in aangelegenheden die aan de Gemeenschappen zijn toegekend. Inzake onderwijs blijven aldus tot de nationale bevoegdheid behoren:

- 1) de leerplicht;
- 2) de minimumvoorwaarden voor het uitreiken van de diploma's;
- 3) de pensioenregeling voor onderwijsgeevenden.

Wat de minimumvoorwaarden voor de afgifte van diploma's betreft, heeft de wetgever willen voorkomen dat de gelijkwaardigheid van de diploma's uitgereikt in een van de taalstelsels in twijfel wordt getrokken. Als minimumvoorwaarden voor het verkrijgen van een diploma worden beschouwd de voorwaarden die werkelijk doorslaggevend zijn voor de waarde en derhalve voor de gelijkwaardigheid van de diploma's: dat zijn alleen de grote onderverdelingen van het onderwijs in niveaus, die leiden tot het uitreiken van een einddiploma of -getuigschrift, alsmede de totale minimumduur die voor elk niveau moet worden uitgetrokken. De term diploma omvat eveneens de toekenning van academische graden.

II. Wat de vorige toepassing van de tekst betreft:

Om op die vraag te antwoorden zij verwezen naar het koninklijk besluit van 30 mei 1970 betreffende het statuut van de griffiers der rechtelijke orde, van het personeel der griffies van hoven de rechtbanken en van het personeel der parketten. Artikel 1 van dat koninklijk besluit bepaalt dat, met het oog op de toepassing van de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek die bepalen dat de kandidaat houder moet zijn van het getuigschrift van hoger middelbaar

A titre d'exemple, c'est le Ministre de la Justice qui a fait établir une liste des établissements supérieurs non universitaires afin de procéder à des nominations de substituts du procureur de Roi spécialisés en matière fiscale, suite à la loi du 4 août 1986 portant des dispositions fiscales. Un arrêté royal du 3 décembre 1986 établit la liste des établissements d'enseignement supérieur non universitaire délivrant des diplômes attestant une formation spécialisée en droit fiscal. Cet arrêté royal a été établi par le service études du département, mais après avoir pris des renseignements auprès des autorités qui ont l'enseignement dans leurs compétences.

Conclusions:

Les conséquences dévolues aux Communautés n'ont rien changé à l'idée des législateurs: ces matières doivent être réglées par arrêté royal et le Ministre de la Justice est compétent.

L'Etat central garde d'ailleurs des compétences dans les matières qui sont attribuées aux Communautés. C'est ainsi qu'en matière d'enseignement, les compétences nationales restent:

- 1) l'obligation scolaire;
- 2) les conditions minimales pour la délivrance des diplômes;
- 3) le régime des pensions des enseignants.

En ce qui concerne les conditions minimales pour la délivrance des diplômes, le législateur a voulu éviter que l'on mette en cause l'équivalence des diplômes délivrés dans l'un des régimes linguistiques. Les conditions minimales d'obtention du diplôme s'entendent comme étant les conditions qui sont vraiment déterminantes pour la valeur et partant pour l'équivalence des diplômes: ce sont seulement les grandes subdivisions de l'enseignement en niveaux débouchant sur la délivrance des diplômes et certificats de fin d'études, ainsi que la durée minimale globale à consacrer à chaque niveau. Le terme de diplôme englobe également la collation des grades académiques.

II. Quant à l'application antérieure du texte:

Pour répondre à cette question, il faut se référer à l'arrêté royal du 30 mai 1970, relatif au statut du greffier de l'ordre judiciaire, du personnel des greffes des cours et tribunaux et du personnel des parquets. L'article 1er de cet arrêté royal précise qu'en vue de l'application des dispositions du Code judiciaire qui prévoient que le candidat doit être porteur du certificat d'études moyennes du degré supérieur, sont déclarées équivalentes à ces études, celles qui conduisent à

onderwijs, de voor de toelating tot een ambt van het tweede niveau van de Rijksbesturen geldende diploma's en getuigschriften gelijkwaardig met dat getuigschrift beschouwd dienen te worden.

Artikel 2 van het koninklijk besluit beoogt de bepalingen die inhouden dat de kandidaat houder moet zijn van het getuigschrift van lager middelbaar onderwijs. In dat geval is er gelijkwaardigheid voor de voor de toelating tot een ambt van het derde niveau van de Rijksbesturen geldende diploma's en getuigschriften.

In de praktijk zijn alle diploma's en getuigschriften vermeld in bijlage I van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel geldig, inzonderheid wat het tweede niveau betreft.

Een lid merkt op dat het voorgestelde artikel 263, § 2, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek betrekking heeft op de gelijkwaardigheid van de studies, en niet van de diploma's.

De Minister bevestigt dit standpunt.

II. Stemmingen

Het artikel 1 en het artikel 2, evenals het ontwerp in zijn geheel, zijn eenparig aangenomen door de 12 aanwezige leden.

De leden stellen vast dat, ingevolge bovenvermelde stemmingen, het voorstel van wet tot wijziging van de artikelen 263 en 366 van het Gerechtelijk Wetboek, ingediend door de heer Erdman c.s. [nr. 337-1 (B.Z. 1988)] zonder voorwerp wordt.

Dit verslag is eenparig goedgekeurd door de 13 aanwezige leden.

De Rapporteur,
A. ARTS.

De Voorzitter,
R. LALLEMAND.

l'obtention des diplômes et certificats d'études pris en considération pour l'admission aux fonctions du deuxième niveau dans les administrations de l'Etat.

L'article 2 de cet arrêté royal vise les dispositions qui prévoient que le candidat doit être porteur du certificat d'études moyennes du degré inférieur. Dans ce cas, il y a équivalence pour les études qui conduisent à l'obtention des diplômes et certificats d'études pris en considération pour l'admission aux fonctions du troisième niveau dans les administrations de l'Etat.

En pratique, tous les diplômes et certificats repris à l'annexe I de l'arrêté royal du 2 octobre 1937 contenant le statut du personnel de l'Etat sont valables, et ce, notamment en ce qui concerne le niveau 2.

Un membre remarque que l'article 263, § 2, 2°, du Code judiciaire, tel qu'il est proposé, vise l'équivalence des études et non celles des diplômes.

Le Ministre confirme ce point de vue.

II. Votes

L'article 1er et l'article 2, ainsi que l'ensemble du projet ont été adoptés à l'unanimité des 12 membres présents.

Les membres constatent qu'à la suite de ces votes, la proposition de loi modifiant les articles 263 et 366 du Code judiciaire, déposée par M. Erdman et consorts [n° 337-1 (S.E. 1988)], devient sans objet.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des 13 membres présents.

Le Rapporteur,
A. ARTS.

Le Président,
R. LALLEMAND.